ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 29.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *15-го Апрѣля.* — 1847 — *Wilno.* WTOREK, *15-go Kwietnia.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Апрѣля.

Его Императорское Величество Государь Императоръ изволилъ на сей недѣлѣ говѣть и пріобщиться Св. Христовыхъ Таинъ, 3-го Апрѣля, въ Четвертокъ, въ Малой Церкви Зимняго Дворца.

—

Высочайшимъ Приказомъ по Военному Вѣдомству, 2-го Апрѣля, Генералъ-Адъютантъ, Генералъ-Лейтенантъ *Мансуровъ 1-й*, назначенъ Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ при Дворѣ Его Величества Короля Ганноверскаго, съ оставленіемъ въ званіи Генералъ-Адъютанта.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 23-го Марта, произведены: въ Тайные Совѣтники, Членъ Совѣта Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Арсеньевъ*; въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: исправляющій должность Генералъ-Контролера Департамента Морскихъ Отчетовъ, Статскій Совѣтникъ *Дурново*, съ утвержденіемъ Генералъ-Контролеромъ того Департамента; также Статскіе Совѣтники: состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ *Бурачковъ* и въ должности Гражданскихъ Губернаторовъ: Тобольскаго *Энгельке* и Витебскаго *Татариновъ*, послѣдніе съ утвержденіемъ въ настоящихъ должностяхъ.

—

Чрезъ Нижній Новгородъ проѣхали въ С. Петербургъ посланцы Хивинскаго Хана: Піазъ-Мухаммедъ и Мискипъ, со свитою, изъ четырехъ человѣкъ состоящею. При нихъ находится, въ качествѣ пристава, Поручикъ *Алтовъ*.

Могилевской Губерніи, Чаусовскаго Уѣзда изъ Расненскаго прихода, сообщаютъ слѣдующее: „Въ Страстную Субботу мы были свидѣтелями любопытнаго явленія. Не смотря на то, что весь день продолжался чрезвычайный холодъ, что снѣгъ, градъ и дождь постоянно падали, около десяти часовъ вечера начала сверкать молнія, съ громовыми раскатами и иногда и ударами. Но болѣе всего удивительно было то, что ѣхавшіе въ то же время въ церкви къ утрени, послѣ всякаго сверканія молніи, покрываемы были фосфорическою массою, такъ, что лошади, бичи и одежда, все казалось какъ бы воспламененнымъ, и при треніи свѣтъ еще болѣе усиливался. На снѣгу появлялись незначительныя искры, какъ бы блестящія

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Kwietnia.

Jego Cesarska Mość raczył w tym tygodniu spowiadać się i komunikować dnia 3-go Kwietnia, we Czwartek, w Mniejszéj Kaplicy Zimowego Pałacu.

—

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojennym, 2-go Kwietnia, Jenerał-Adjutant, Jenerał-Porucznik *Mansurow 1-szy*, mianowany Nadzwyczajnym Posłem i Pełnomocnym Ministrem przy Dworze Najjaśniejszego Króla Hannowerskiego, z pozostaniem w stopniu Jenerał-Adjutanta.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 23-go Marca, mianowani: Radzcą Tajnym, Członek Rady Ministeryum Spraw Wewnętrznych, Rzeczywisty Radzca Stanu *Arsenjew*; Rzeczywistym Radzcą Stanu, Sprawujący obowiązek Jeneralnego Kontrollera Departamentu Morskich Rachunków, Radzca Stanu *Durnowo*, z utwierdzeniem Jeneralnym Kontrollerem tego Departamentu; oraz Radzcy Stanu: zostający przy Ministeryum Spraw Wewnętrznych *Buraczkow* i w obowiązku Cywilnych Gubernatorów: Tobolskiego — *Engelke*, i Witebskiego — *Tatarynow*, z utwierdzeniem ostatnich w teraźniejszych ich obowiązkach.

—

Przez Niższy Nowgorod przejeżdżali do Petersburga posłannicy Chana Chiwijskiego: Piaz-Muhammed i Miskip, z orszakiem, ze cztérech osób złożonym. Przy nich znajduje się, jako przewodnik, Porucznik *Altow*.

Z gubernii Mohilewskiéj, powiatu Czausowskiego, parafii Rasnieńskiéj, donoszą co następuje: „Ciekawy fenomen objawił się nam w Wielką Sobotę. Pomimo że cały dzień był nadzwyczaj zimny, że śnieg, deszcz i grad ciągle padały, około dziesiątéj wieczorem zaczęło błyskać, grzmieć i gdzie niegdzie uderzyły pioruny. Ale to jeszcze mniéj dziwno, jak że jadący w tym czasie do Kościołów na Rezurekcyą, po każdem błyśnięciu okryci byli fosforyczną massą; konie i bicz i odzienie wszystko zdawało się jakby w ogniu, a światło za potarciem powiększało objętość. Na śniegu widziano małe iskry, jakby gwiazdki świecące. Z pomiędzy wielu ludzi znajdujących się naówczas w łaźni, kto tylko wyszedł nagi w chwili błyśnięcia, wrócił zupełnie żółty, i jeszcze przy końcu trze-

звѣздочки. Изъ числа многихъ людей, находившихся въ баняхъ, кто только выходилъ изъ оныхъ нагой во время сверканія молніи, возвращался совершенно желтымъ, и еще въ исходѣ третьяго дня, желтизна эта, похожая на желтуху, совершенно не исчезала съ тѣла. Около полуночи небо разъяснилось и утромъ былъ сильный морозъ.

ciego dnia, żółtość ta, podobna do żółtaczki, nie zeszła była z ciała. Około północy rozpogodziło się i doskonały mróz ścisnął.“

—

По полученнымъ отовсюда извѣстіямъ, минувшая зима изобиловала чрезвычайными мятелями, стоившими жиз и многимъ людямъ. И такъ, въ Тамбовской Губерніи 9-го Декабря господствовала столь ужасная буря, что на другой день, въ разныхъ мѣстахъ той же Губерніи нашли около двадцати человѣкъ замерзшими. Такое же происшествіе случилось Виленской Губерніи въ Ошмянскомъ Уѣздѣ. 30 го Января сего года, въ мѣстечкѣ Воложинѣ былъ торгъ, на который изъ окрестныхъ деревень стеклось значительное число народа. Съ утра погода была ясная при умѣренномъ морозѣ; только къ вечеру, при разъѣздѣ обратно по домамъ большой части собравшихся людей, при сильномъ вѣтрѣ, началъ падать густой снѣгъ, который вскорѣ обратился въ столь ужасную мятель, что возвращавшіеся съ торга домой, не имѣя возможности ни попасть въ свои деревни, ни возвратиться обратно въ мѣстечко, блуждая по полямъ и лѣсамъ, замерзали. Когда буря утихла, мѣстными властями тотчасъ предприняты были соотвѣтственныя мѣры, для отысканія погибавшихъ и доставленія имъ нужнаго пособія: въ слѣдствіе сего, въ продолженіе 19 дней послѣ бури, за исключеніемъ многихъ лицъ, объ участи коихъ не получили никакого извѣстія, нашли замершими 20 человѣкъ. Эта мятель распространялась отъ Балтійскаго моря, почти на все пространство Западныхъ Губерніи.

Podług odbieranych zewsząd wiadomości, upłyniona zima obfita była w niesłychane zamieci, które wielu osobom kosztowały życie. I tak, w gubernii Tambowskiéj, panowała d. 9 Grudnia tak silna burza, że nazajutrz, w różnych miejscach tejże gubernii, znaleziono bez życia kilkanaście osób. Podobnyż wypadek miał miejsce w gubernii Wileńskiéj, w powiecie Oszmiańskim. W dniu 30 stycznia r. b. przybyła do miasteczka Wołożyna na targ ze wsi okolicznych wielka liczba wieśniaków. W dniu tym od rana pogoda była jasna przy mrozie umiarkowanym; dopiéro ku wieczorowi, właśnie w téj chwili, kiedy przybyli na targ w większéj części już się rozjechali, przy silnym wietrze, zaczął padać gęsty śnieg, co następnie zamieniło się w tak straszną zamieć, iż wracający z targu do domów, nie mogąc trafić ani do swych mieszkań ani z powrotem do miasteczka, błądząc po polach i lasach, marzli. Gdy burza ucichła, władze miejscowe przedsięwzięły natychmiast stosowne środki w celu wyszukania i dania im pomocy; w skutku czego, w ciągu dni 19 po burzy, prócz wielu osób, o losie których nie powzięto żadnéj wiadomości, znaleziono zmarzłych 20. Zamieć ta rozciągała się od m. Baltyckiego na całéj prawie przestrzeni gubernii Zachodnich.

—

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 10 Апрѣля.

Сегодня обнародована программа открытія перваго сейма Прусскаго королевства. Въ этой программѣ изложены слѣдующія правила: Въ Воскресенье, 11 Апрѣля 1847 года, члены соединеннаго сейма отправятся въ 9 часовъ утра, Евангелическаго исповѣданія: въ дворцовую и каѳедральную церковь, а Католическаго, въ церковь св. Гедвиги, а послѣ сего соберутся во дворецъ: члены сословія магнатовъ, въ комнатѣ предъ бѣлою залою: члены трехъ прочихъ сословій, въ картинной галлереѣ, а статсъ-министры въ зеленой залѣ, возлѣ картинной галлереи. Въ бѣлой залѣ соберутся также: генералы, дѣйствительные тайные совѣтники, совѣтники перваго класса, предсѣдатели судовъ, находящіеся въ Берлинѣ епископы Евангелической церкви, придворныя и каѳедральныя духовныя особы, священникъ церкви св. Гедвиги, первый бургомистръ и депутатъ г. Берлина, ректоръ университета, секретарь академіи наукъ и директоръ академіи художествъ. Каммергеры, исправляющіе должность церемоніймейстеровъ, графы: Сальдернъ-Алимбъ и Застровъ укажутъ имъ мѣста. Членовъ сословій: рыцарскаго, городскаго и сельскаго, подъ предводительствомъ ихъ маршаловъ, введутъ въ бѣлую залу тайные совѣтники Масcовъ и Шлейницъ, и укажутъ имъ назначенныя мѣста. Маршалы станутъ противъ трона, предъ лавками своихъ провинцій. За симъ прибудетъ туда и займетъ свои мѣста, сословіе магнатовъ. Тогда войдутъ государственные министры и займутъ мѣста по лѣвую сторону трона. Для Королевы, принцессы Прусской и для дамъ ихъ свиты, устроены будутъ въ бѣлой за ѣ возвышенныя эстрады. Принцъ Прусскій и совершеннолѣтніе принцы Королевской фамиліи соберутся въ покояхъ Короля Фридриха 1-го. Малолѣтніе принцы и принцессы, принцъ Августъ Виртембергскій, принцъ Вильгельмъ Мекленбургъ-Шверинскій, принцъ Георгъ Мекленбургъ-Стрѣлицкій, а равно другіе находящіеся въ Берлинѣ принцы и дипломатическій корпусъ, помѣстятся также на приготовленныхъ для нихъ, вѣ бѣлой залѣ на возвышеніи, мѣстахъ. Какъ только Королевскій коммисаръ сейма, министръ внутреннихъ дѣлъ Бодельшвингъ доложитъ Королю, что собраніе въ бѣлой залѣ заняло свои мѣста, Король предшествуемый придворными и Королевскими сановниками изволитъ прибыть въ бѣлую залу. Оберъ-гофъ-маршалъ баронъ Вертеръ,

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 10 kwietnia.

Dzisiaj ogłoszono program uroczystego otworzenia piérwszego połączonego Sejmu monarchii Prusskiéj. Program ten zawiera następujące przepisy: „W Niedzielę, d. 11 Kwietnia 1847 roku, członkowie połączonego Sejmu, udadzą się o godzinie 9 éj rano, do kościołów: wyznania Ewangelickiego, do kościoła katedralnego, a wyznania katolickiego, do kościoła świętéj Jadwigi. Następnie zgromadzą się w zamku członkowie stanu magnatów, w komnacie przed białą salą, członkowie trzech innych stanów w galeryi obrazów, zaś Ministrowie stanu, w salonie zielonym obok tejże galeryi. Do białéj sali udadzą się także: Jenerałowie, rzeczywiści tajni radzcy, radzcy 1-éj klassy, Prezesowie sądów, obecni w Berlinie Biskupi kościoła Ewangelickiego, duchowni dworscy i katedralni, proboszcz kościoła św. Jadwigi, piérwszy burmistrz i naczelny deputowany Berliński, rektor uniwersytetu, sekretarz przewodniczący akademii umiejętności i dyrektor akademii sztuk pięknych. Szambelanowie, pełniący służbę mistrzów obrzędów, Hrabiowie: Saldern-Ahlimb i Zastrow wskażą im miejsca. Członków stanów: rycerskiego, miejskiego i wiejskiego, pod przewodnictwem ich Marszałków, wprowadzą do białéj sali Tajni Radzcy Massow i Schleinitz i wskażą im wyznaczone miejsca. Marszałkowie staną naprzeciw tronu, przed ławkami swoich prowincyj. Następnie przybędzie tam stan magnatów, który także swoje miejsca zajmie. Tu dopiero wejdą Ministrowie stanu i udadzą się na lewą stronę tronu. Dla Królowéj i Xiężny Prusskiéj, tudzież dla dam ich dworu, urządzone będą górne krużganki białéj sali. Xiążę Prusski i pełnoletni Xiążęta królewskiego domu zbiorą się w komnatach Króla Fryderyka I-go. Xiążęta i Xiężniczki małoletni, Xiążę August Wirtembergski, Xiążę Wilhelm Meklenburgsko Szweryński, Xiążę Jerzy Meklenburgsko-Strelicki, jako też inni obecni w Berlinie Xiążęta i Ciało Dyplomatyczne będą także w górnych krużgankach białéj sali umieszczeni. Skoro Królewski kommissarz sejmowy, Minister spraw wewnętrznych Bodelschwingh, doniesie Królowi, że zgromadzenie w białéj sali już swe miejsca zajęło, Monarcha, poprzedzony od dworu i dygnitarzy koronnych, uda się do tejże sali. Wielki Marszałek, Baron Werther, postępować będzie z laską Marszałkowską; za nim poniosą: chorągiew państwa, Minister wojny, Jenerał Piechoty Boyen; koronę, Jenerał Piechoty, Baron Knesebeck; jabłko państwa, Jenerał Piechoty Krauseneck; berło, Jenerał piechoty, Ba-

пойдетъ съ маршальскимъ жезломъ впереди. За нимъ понесутъ: государственную хоругвь, военный министръ, генералъ отъ инфантерія Бойенъ; корону, генералъ отъ инфантеріи Кнезебекъ; державу, генералъ отъ инфантеріи Краузенекъ; скипетръ, ген. отъ инфантеріи баронъ Мюфлингъ; мечь, ген. отъ инфантеріи Натцмеръ. За ними будетъ шествовать Король, сопровождаемый принцемъ Прусскимъ и принцами Королевской фамиліи. При входѣ Короля, всѣ присутствующіе встанутъ, съ своихъ мѣстъ. По прочтеніи тронной рѣчи, Король раздастъ маршаламъ жезлы, а министръ Бодельшвингъ объявитъ что засѣданія сейма открыты. За симъ Король возвратится, тѣмъ же порядкомъ, въ свои покои.

— Сегодня обнародованъ порядокъ засѣданій сейма. Королевскій коммисаръ будетъ посредникомъ между сеймомъ и Королемъ, онъ будетъ представлять всѣ предложенія правительства; онъ также будетъ принимать объясненія, замѣчанія и всякаго рода прошенія. Сеймъ будетъ раздѣленъ на два отдѣленія, т. е. отдѣленіе магнатовъ, въ которомъ будутъ состоять: князья, графы и магнаты, и отдѣленіе трехъ сословій, къ коему принадлежать будутъ сословія: рыцарское, городское и сельское. Маршалъ отдѣленія магнатовъ будетъ предводителствовать въ засѣданіяхъ. Онъ назначитъ, совмѣстно съ маршаломъ отдѣленія трехъ сословій, 8 секретарей, по одному отъ каждой провинціи. Королевскія предложенія прочитываемы будутъ первоначально при общемъ собраніи сейма, а потомъ передаваемы будутъ въ отдѣленія. Государственные министры могутъ присутствовать на засѣданіяхъ, сообщать требуемыя объясненія и разрѣшать недоумѣнія. Но общемъ собраніи сейма предсѣдательствуетъ маршалъ, а возлѣ него сидятъ члены сословія магнатовъ; депутаты занимаютъ мѣста по провинціямъ, и соотвѣтственно своему гражданскому состоянію. Членъ, желающій произнести рѣчь, встаетъ, и по приглашенію маршала, отправляется на указанное ему мѣсто. Рѣчи не дозволяется читать съ рукописей. Балотированіе производится посредствомъ при вставанія и сидѣнія, или же при сомнительныхъ случаяхъ, члены по алфавитному списку приглашаются къ объявленію своихъ имѣній. Депутаты изъ сословій: дворянскаго, городскаго и сельскаго, получаютъ на путевыя издержки, и кромѣ того, суточныя деньги, по три талера въ сутки. Для точнаго сообщенія преній собранія штатовъ, будутъ установлены присяжные стенографы (скорописцы). Составленный ими докладъ преній засѣданія, секретарь, занимавшійся протоколомъ засѣданія, съ другимъ секретаремъ, сообразитъ, повѣритъ и исправитъ; потомъ, если собраніе разрѣшитъ обнародовать оный, то безъ дальнѣйшей цензуры будетъ поступать въ печать въ *Allg. Preus. Zeitung*. Королевскій коммисаръ вправѣ воспретить печатаніе отдѣльныхъ преній.

— Его Королевское Величество, рескриптомъ своимъ отъ 5 числа с. м., извѣстилъ министерство, что на первое соединенное собраніе штатовъ Его Величествомъ назначены: Маршалъ провинціальныхъ прирейнскихъ штатовъ, герцогъ Сольмсъ-Гогэнъ-Сольмсъ-Лихъ, маршаломъ Куріи князей, графовъ и вельможъ, а статсъ-министръ не удѣлъ, графъ Арнимъ-Бойценбургъ. заступающимъ его мѣсто; а также маршалъ штатовъ Бранденбургской провинціи, Адольфъ Роховъ, маршаломъ Куріи депутатовъ отъ дворянства, городовъ и обществъ, а маршалъ штатовъ Саксонской провинціи, графъ Цехъ-Буркерсроде, заступающимъ его мѣсто; кабинетный же министръ Бодельшвингъ, королевскимъ коммисаромъ въ нынѣшнее собраніе штатовъ.

— По обнародованному нынѣ кабинетному постановленію, основанному на королевскомъ декретѣ отъ 17 Іюля 1846 года относительно введенія открытаго гражданскаго и уголовнаго судопроизводства, каждое лицо имѣетъ свободный входъ въ судебную залу, во время словесныхъ преній по гражданскимъ и уголовнымъ дѣламъ, за исключеніемъ людей, лишившихся права носить національный бантъ, а равно такихъ, присутствіе коихъ могло бы оскорблять приличіе при судебныхъ преніяхъ. Всѣ лица, не участвующія въ дѣлѣ, должны однако удаляться, если судъ, для общаго блага или по нравственнымъ уваженіямъ, признаетъ это необходимымъ.

---

ron Müffling, a miecz, Jenerał piechoty Natzmer. Za nimi iść będzie Król, a za nim Xiążę Prusski i Xiążęta rodziny Królewskiéj. Przy wejściu Monarchy, powstanie natychmiast całe zgromadzenie. Po odczytaniu mowy tronowéj, Król rozda Marszałkom laski, a Minister Bodelschwingh ogłosi, że Sejm rozpoczął swoje obrady. Monarcha wróci tymże samym porządkiem do swoich pokojów.

— Dzisiaj także ogłoszono regulamin obrad sejmowych. Kommissarz Królewski pośredniczyć będzie między Sejmem a Królem; on przedstawiać będzie Sejmowi wszystkie propozycye rządu, on także odbierać będzie od Sejmu oświadczenia, uwagi i prośby wszelkiego rodzaju. Sejm podzielony będzie na dwa Zgromadzenia, mające odtąd nosić nazwę *Kuryi*, to jest: na kuryą Xiążąt, Hrabiów i Magnatów, tudzież na kuryą Deputowanych od szlachty, miast i gmin, czyli kuryą trzech stanów. Marszałek kuryi magnatów przewodniczyć będzie ogólnym obradom i niemi kierować. On także łącznie z Marszałkiem kuryi trzech stanów, wyznaczy ośmiu sekretarzy, po jednym z każdéj prowincyi. Propozycye Królewskie czytane będą naprzód na pełném zgromadzeniu sejmu, nim odesłane zostaną do wydziałów. Ministrowie stanu mogą się znajdować na obradach, dawać objaśnienia i wszelkie wątpliwości prostować. Pełnemu zgromadzeniu przewodniczy Marszałek; tuż przy nim zasiadają członkowie stanu magnatów, a deputowani zajmują miejsca prowincyami i według swoich stanów. Członek, chcący głos zabierać, powstaje, i na wezwanie Marszałka udaje się na wskazane mu miejsce; wszelkie atoli głosy nie mogą być z pisma czytane. Głosowanie odbywa się przez powstanie i siedzenie, albo też w razach wątpliwych, członkowie podług alfabetycznéj listy, wzywają się do oświadczenia zdań swoich. Deputowani od szlachty, miast i gmin, otrzymują, prócz kosztów podróży, dyety po trzy talary dziennie. Dla dokładnego oddania rozpraw zgromadzenia Stanów, ustanowieni będą przysięgli stenografowie (skoropisy). Ułożone przez nich sprawozdania rozpraw każdego posiedzenia, Sekretarz, który prowadził protokół posiedzenia, z przybranym drugim Sekretarzem, roztrząśnie, sprawdzi i sprostuje; poczém, jeżeli zgromadzenie życzy ich ogłoszenia, bez żadnéj dalszéj cenzury podane zostaną w *Allg. Preus. Zeitung* do wiadomości publicznéj. Kommissarz królewski jest także umocowany do wzbronienia ogłoszeń, pojedyńczych rozpraw.

— Król Jego Mość zawiadomił ministerstwo reskryptem swym z d. 5 b. m., że na piérwsze połączone zgromadzenie Stanów mianował: Marszałka prowincyonalnych Stanów prowincyi Nadreńskiéj, Xięcia Solms-Hohen-Solms-Lich, Marszałkiem Kuryi Xiążąt, Hrabiów i Magnatów, a Ministra Stanu bez służby, Hr. Arnim-Boitzenburg, jego zastępcą; tudzież Marszałka Stanów prowincyi Brandenburgskiéj, P. Adolfa Rochow, Marszałkiem Kuryi Deputowanych od szlachty, miast i gmin, a Marszałka Stanów prowincyi Saskiéj, Hrabię Zech-Burkersrode, jego zastępcą; zaś Ministra gabinetowego Bodelschwingh, Komissarzem Królewskim na teraźniejszém zgromadzeniu Stanów.

— Według ogłoszonego właśnie rozporządzenia gabinetowego, na zasadzie postanowień Królewskich z d. 17 lipca 1846 roku, zaprowadzona została jawność sądów cywilnych i Kryminalnych. Każda osoba ma wolny wstęp do sali sądowéj, przy rozprawach ustnych w processach cywilnych i kryminalnych, wyjąwszy osoby, które utraciły prawo noszenia kokardy narodowéj, jako też takie, którychby powierzchowność była tego rodzaju, iż mogłaby obrażać przyzwoitość przy rozprawach sądowych. Wszystkie osoby nie mające udziału w sprawie, powinny się jednak oddalić, jeżeli sąd z powodów publicznego dobra lub obyczajności, uzna to być rzeczą potrzebną.

Австрія.

Вѣна, 1 *Апрѣля.*

Сегодня Императоръ и Императрица совершили обрядъ омовенія ногъ 12 старцамъ; изъ нихъ, самому старшему было 88, а самому младшему 83 года; изъ 12 старухъ, старшей было 97, а младшей 84 года отъ роду.

— Эрцъ-герцогъ Стефанъ пріѣхалъ въ Прагу; по наступленіи весны, Е. В. отправится къ минеральнымъ водамъ въ Франшенсбруннъ, въ Богеміи, откуда возвратится на нѣкоторое время въ Прагу, прежде чѣмъ поѣдетъ въ Офенъ.

— Основалось недавно общество, имѣющее цѣлію учредить въ Венгріи рѣчное пароходство. Основный капиталъ общества, составляющій 500,000 рейн. гульд., раздѣленъ на 5,000 акцій, въ 100 гульденовъ каждая. Пароходство устроено будетъ сперва на рѣкѣ Тейсѣ, а потомъ на прочихъ рѣкахъ.

— Графъ Деймъ выѣхалъ въ Краковъ; поэтому полагаютъ, что новое устройство Галиціи, уже окончательно утверждено.

Тріестъ, 1 *Апрѣля.*

Сегодня отправляется на пароходѣ, въ Александрію, австрійская ученая экспедиція, состоящая изъ 4 инженеровъ, коимъ поручено повѣрить на мѣстѣ проектъ постройки канала чрезъ Суэзскій перешеекъ.

Франція

Парижъ, 6 *Апрѣля.*

Палата депутатовъ постановила, значительнымъ большинствомъ, въ сегодняшнемъ засѣданіи, чтобы предложеніе Г. Шапюи де Монлявиля, касательно штемпеля періодическихъ изданій, передано было въ ту же самую коммисію, которая разсматриваетъ уже проекты по сему предмету Гг. Эмиля Жирардена и Гле Визуэна. За симъ происходили пренія по требуемому кредиту въ 50,000 для жандармовъ, по поводу существующей дороговизны, который утвержденъ значительнымъ большинствомъ, чѣмъ и кончилось засѣданіе.

— Парижскіе журналы заняты преимущественно разсужденіями о новомъ испанскомъ министерствѣ, *Galignani's Messenger* замѣчаетъ: „Пуритане испанской палаты депутатовъ (трое изъ нихъ теперь министры) принадлежатъ собственно къ партіи модерадосовъ, дѣйствуютъ при всякомъ важномъ случаѣ за-одно съ охранительнымъ большинствомъ, но разнятся съ консерватистами въ нѣкоторыхъ пунктахъ и, повидимому, образуютъ средину между этою партіею и погрессистами. Они шли съ самаго начала противъ бракосочетанія инфантины Луизы съ герцогомъ Монпансье, потому-что оно могло усилить вліяніе французской партіи на Испанію, и обнаруживали столько же отвращенія отъ всѣхъ крайнихъ правительственныхъ мѣръ, сколько и склонности къ благоразумнымъ реформамъ. Впрочемъ, кажется, новѣйшая перемѣна испанскаго министерства отличается отъ прежнихъ кабинетныхъ перемѣнъ въ Испаніи преимущественно тѣмъ, что члены распущеннаго кабинета, послѣ многихъ напрасныхъ стараній склонить королеву на принятіе ихъ мѣръ, были дѣйствительно *отставлены*.“ Въ журналахъ: *La Presse*, *N tiona'*, *Siec e* и другихъ, перемѣну сію относятъ къ вліянію Англіи; въ министерскомъ же *Journal des Débats*, пишутъ по сему предмету слѣдующее: „Предсѣдатель мадритскаго кабинета Г. Пачеко, сообщилъ недавно конгрессу свою политическую систему, объявляя, что онъ употребитъ всѣ старанія, чтобы сохранить согласіе съ сопредѣльными державами. Если за симъ новый кабинетъ дѣйствительно сдержитъ свои обѣщанія, тогда мы не только не будемъ сожалѣть, что онъ принялъ бразды правленія, но это преобразованіе представитъ тогда, въ нѣкоторомъ отношеніи, большія выгоды. Съ тѣхъ поръ какъ политика, названная французскою, начала преобладать въ Испаніи, противники оной всѣми силами старались увѣрить испанскій народъ, что онъ порабощенъ постороннему вліянію. Наконецъ Королева сама рѣшилась отвѣчать на эти несправедливыя обвиненія, и пользуясь своими Королевскими правами, преобразовала кабинетъ въ то время, когда этого вовсе не ожидали, и избрала въ новый составъ кабинета людей свободныхъ отъ вліянія Франціи. Выборъ этотъ не можетъ возбуждать нашихъ опасеній. Большая часть членовъ новаго кабинета, неразъ представи-

Austrya.

Wiedeń, 1 *kwietnia.*

W dniu dzisiejszym, Cesarz i Cesarzowa odbywa[li] doroczny obrzęd umywania nóg 12-tu starcom, z których najstarszy miał lat 88, a najmłodszy 83. Z 12-tu kobiet, najstarsza liczyła lat 97, najmłodsza zaś 84.

— Arcy-Xiążę Stefan wrócił do Pragi; za nadejściem wiosny uda się do wód Franzensbrunn w Czechach, zką[d] znowu na czas niejaki zjedzie do Pragi, nim obejmie now[e] obowiązki w Budzie.

— Zawiązało się obecnie towarzystwo, mające na celu urządzić parostatki na rzekach Węgierskich. Kapitał zakładowy, wynoszący 500,000 reńskich, podzielony będzie na 5,000 akcyi, każda po sto reńskich. Żegluga parowa naprzód się rozpocznie na Cisie, a następnie na innych rzekach zaprowadzoną będzie

— Hrabia Deym wyjechał do Krakowa, z czego wnosić należy, że już ostatecznie zatwierdzono nową organizacyą Galicyi.

Tryest, 1 *kwietnia.*

Dzisiaj, udaje się parostatkiem, do Alexandryi, wyprawa austryacka, złożona z cztérech inżenierów, mających zbadać projektowaną budowę kanału przez międzymorze Suez.

Francya.

Paryż, 6 *kwietnia.*

Izba Deputowanych postanowiła, znaczną większością, na dzisiejszém posiedzeniu swojém, aby wniosek P. Chapuys de Montlaville, co do stępla od pism peryodycznych, odesłany był do tejże saméj komissyi, która już rozważa w tymże samym przedmiocie projekta PP. Emila Girardin i Glais Bizoin. Następnie toczyły się rozprawy nad udzielić się mającym kredytem 50,000 fr. dla żandarmeryi, z powodu teraźniejszéj drożyzny, który znaczną większością udzielony został, i na tém ukończyło się posiedzenie.

— Dzienniki Paryzkie zajęte są głównie uwagami nad nowém ministerstwem hiszpańskiém. *Galignani's M-ssenger* pisze: „Purytanie hiszpańskiéj Izby Deputowanych, (trzéj z nich są obecnie Ministrami), należą właściwie do stronnictwa Moderadów, t. j. głosują przy każdéj ważniejszéj okoliczności zgodnie z większością zachowawczą, ale różnią się jednak od konserwatystów w niektórych punktach, i tworzą środek między tém stronnictwem a progressistami. Z razu opierali się oni małżeństwu Infantki Ludwiki z Xięciem Montpensier, z obawy, iżby ten związek powiększył wpływu Francyi na Hiszpanię, a ile okazywali nie zawsze wstrętu ku wszelkim gwałtownym środkom ze strony rządu, o tyle też objawiali przychylności i współczucia ku wszelkim rozsądnym reformom. Zresztą zdaje się, że ostatnia zmiana ministerstwa hiszpańskiego, różni się od uprzednich zmian gabinetowych w Hiszpanii, mi. now ciem tém, że członkowie rozwiązanego gabinetu, po wielu daremnych usiłowaniach skłonienia Królowéj do przyjęcia ich środków, zostali rzeczywiście *usunięci*.“ Dzienniki: *La Presse*, *National*, *Siècle* i inne, przypisują tę zmianę wpływowi Anglii; ministeryalny zaś *Journal des Débats*, tak się w tym względzie wyraża: „Prezes nowego gabinetu hiszpańskiego, P. Pacheco, przełożył Kongressowi swój program polityczny, oświadczając, iż chce rządzić z umiarkowaniem, i dołoży wszelkich usiłowań aby z postronnemi mocarstwy zostawał w najlepszém porozumieniu. Jeżeli zatém nowy gabinet rzeczywiście przyrzeczeń swoich dopełni, natenczas nie tylko nie będziemy ubolewać, że ster rządu wpadł w jego ręce, lecz nawet tę zmianę ministerstwa będziemy mogli pod pewnym względem za korzystną uważać. Od czasu bowiem jak polityka, któréj nadano nazwę Francuzkiéj, odniosła przewagę w Hiszpanii, całém usiłowaniem jéj przeciwników było, wmówić w lud hiszpański, że zostaje pod panowaniem obcego wpływu. Nareszcie sama Królowa postanowiła odpowiedzieć na te niesprawiedliwe zarzuty, i na mocy swéj prerogatywy królewskiéj, właśnie wtenczas, kiedy się najmniéj spodziewano, utworzyła nowy gabinet, według swéj woli, i wybrała doradzców wolnych od francuzkiego wpływu. Wybór ten nie może w niczém wzbudzać naszéj obawy. Większa część nowego gabinetu składa się z członków, którzy dali niejeden zakład wierności sprawie monarchicznéj i na rozmaitych szczeblach zajmowali miejsce w stronnictwie umiarkowaném. W obecnych okolicznościach,

ла доказательства вѣрности Королевѣ, и по различнымъ отраслямъ занимала мѣста въ умѣренной партіи. Въ настоящихъ обстоятельствахъ, Франція имѣетъ два интереса, которые относятся и къ Испаніи: чтобы въ этомъ государствѣ сохранено было единство между главными государственными властями, и чтобы политическое преобладаніе не вышло изъ рукъ умѣренной партіи. Хотя это вещь необыкновенная, чтобы преобразовывать кабинетъ въ ту минуту, когда онъ въ обѣихъ палатахъ пріобрѣлъ несомнѣнное довѣріе, однако перемѣна состава не измѣнитъ политики, потому что члены новаго кабинета избраны изъ разныхъ отраслей партіи, которая до сихъ поръ управляла государственными дѣлами, и потому можно съ достовѣрностію полагать, что единство и согласіе между властями нарушено не будетъ.“

— Гр. Сентъ-Олеръ прибывъ вчера изъ Лондона, былъ немедленно принятъ Королемъ въ аудіенціи, а потомъ имѣлъ продолжительное совѣщаніе съ Г. Гизо.

— Коммисія разсматривающая проекты о дополнительныхъ кредитахъ, уже окончила возложенное на нее порученіе; въ сложности, по всѣмъ министерствамъ, кредиты сіи составляютъ 56 милліоновъ.

— Второй начальникъ флота въ Средиземномъ морѣ, контръ-адмиралъ Трегуаръ, поднялъ 29 Марта свой флагъ на кораблѣ „Фридландъ.“

— Въ Байоннѣ полиція обыскивала, въ послѣднихъ числахъ Марта, всѣ домы, въ коихъ проживали Испанцы. Говорятъ, что нѣсколько испанскихъ генераловъ удалилось неизвѣстно куда изъ назначенныхъ имъ мѣстъ.

— На сѣверной желѣзной дорогѣ произведены были опыты въ перевезеніи кавалеріи; кои удались совершенно: въ каждомъ вагонѣ помѣщено было по 6 человѣкъ гусаровъ, улановъ и карабнеровъ съ лошадьми.

7 Апрѣля.

Сегодня, по полудни, палата депутатовъ собралась въ своихъ отдѣленіяхъ для соображенія проекта Г. Ремюза относите ьно несоотвѣтственности нѣкоторыхъ должностей съ обязанностями депутата, и рѣшенія, слѣдуетъ ли допустить оный до публичнаго чтенія въ палатѣ. Гг. Гизо, Дюшатель, Лакавъ-Лаплань и Дюмонъ, объявляли въ отдѣленіяхъ, что правительство неимѣетъ никакихъ причинъ противиться сей мѣрѣ, въ слѣдствіе сего всѣ девять отдѣленій объявили себя въ пользу чтенія сего проекта.

— Скорое открытіе собранія берлинскихъ штатовъ, обращаетъ на себя вниманіе здѣшнихъ политиковъ. Разные журналы отправляютъ въ Берлинъ своихъ корреспондентовъ. Г. Тома ѣдетъ туда со стороны *J. des Déb.ıts*, Г. Раффъ выѣхалъ вчера со стороны *Temps*; *La Presse*, *Constitutionnel* и *Portfeuille* будутъ также имѣтъ въ Берлинѣ своихъ корреспондентовъ, долженствующихъ сообщать имъ о дѣйствіяхъ собранія.

— Въ одной изъ газетъ сообщаютъ: Чрезвычайная гоньба курьеровъ, между тюльерійскимъ кабинетомъ и французскимъ посольствомъ въ Мадритѣ, производится постоянно въ слѣдствіе перемѣны испанскаго министерства. Важныя событія, повидимому, приготовляются на полуостровѣ. Извѣстно, что Лиссабонскій кабинетъ вдругъ потребовалъ интервенціи въ Лондонѣ и Мадритѣ. Испанское министерство Г. Сотомайора сдѣлало отказъ въ удовлетвореніи сего требованія, но кабинетъ Г. Пачеко, по видимому, благопріятствуетъ желанію Донны Маріи, и хочетъ доставить ей вооруженное пособіе вмѣстѣ съ Англіею, совѣта которой онъ придерживается въ этомъ случаѣ.

— Герцогъ Жуэнвильскій 2 числа с. м. прибылъ въ Марсель, гдѣ хотѣлъ пробыть нѣсколько дней. Въ *Union Monarchique* пишутъ: Вчера министерство объявило, что имъ неполучено никакого оффиціальнаго донесенія, которое подтвердило бы разпространенный въ Парижѣ слухъ, будто бы греческое министерство перемѣнено. Должно однако предполагать, что извѣстіе сіе показалось министрамъ вѣроятнымъ, такъ какъ мы имѣемъ причину думать, что въ Тулонъ отправлено повелѣніе, чтобы тотчасъ отрядъ флота Средиземнаго моря, отплылъ къ берегамъ Греціи. Утверждаютъ даже, что герцогъ Жуэнвильскій отплыветъ вскорѣ въ море съ остальнымъ флотомъ, чтобы крейсировать въ тамошнихъ странахъ.

— Въ письмѣ изъ Ниццы сообщаютъ, что въ продолженіе двухъ дней, которые провелъ тамъ Донъ Генрихъ, сопровождалъ его графъ Кастелла съ обѣими своими сестрами, и что всѣ вмѣстѣ отправились въ Римъ, гдѣ принцъ надѣется получить благословленіе Папы на свое бракосочетаніе со старшею сестрою графа Кастелла.

Francya ma dwa główne interessa, które równie obchodzą i Hiszpanią, to-jest, aby w pomienionym kraju utrzymana była jedność między wielkiemi władzami państwa, i aby polityczna przewaga nie wymknęła się z rąk stronnictwa umiarkowanego. Chociaż jest rzeczą niezwykłą, aby gabinet był zmieniony w chwili, kiedy od obu Izb otrzymał niewątpliwe dowody zaufania, z tém wszystkiem, zmiana ta osób nie pociągnie bynajmniéj za sobą zmiany polityki: gdyż członkowie nowego gabinetu wybrani są z niższych odcieni stronnictwa, które dotychczas kierowało sprawami państwa; można zatém rachować z pewnością, że jedność i zgoda między władzami zachowaną będzie.“

— Hr. St. Aulaire przybył tu wczoraj z Londynu, i miał natychmiast posłuchanie u Króla, a następnie długą rozmowę z P. Guizot.

— Kommissya rozbierająca kredyty dodatkowe, ukończyła już swoje prace; ogólna summa dla wszystkich Ministeryjów wynosi 56 milionów.

— Kontr Admirał Trehouart, d. 29-go marca, wywiesił swoję flagę na okręcie *Friedland*, jako drugi dowódzca floty na morzu Śródziemnem.

— W Bajonnie policya przetrząsała w ostatnich dniach marca wszystkie domy, w których Hiszpanie mieszkali. Mówiono, że kilku hiszpańskich Jenerałów zniknęło z przeznaczonych im miejsc pobytu.

— Na północnéj drodze żelaznéj wykonano próby z przesyłaniem jazdy, które wybornie się powiodły; jednym bowiem wagonem przesłano po sześciu huzarów, ułanów i karabinierów z końmi.

Dnia 7 kwietnia.

D iś w południe zgromadziła się Izba Deputowanych w swych biurach, w celu roztrząśnienia propozycyi P. Remusat względem niezgodności pewnych urzędów z obowiązkami Deputowanego, i rozstrzygnienia, czy ma być przypuszczoną do publicznego odczytania w Izbie. PP. Guizot, Duchatel, Lacave-Laplagne i Dumon, oświadczyli w biurach że rząd niema nic przeciw temu, poczém wszystkie dziewięć biur oświadczyły się za jego odczytaniem.

— Blizkie otwarcie zgromadzenia Stanów w Berlinie, zwraca uwagę tutejszych polityków. Różne dzienniki wysyłają swych korrespondentów do Berlina. P. Thomas udaje się tam ze strony *Journal des Déb.ıts*, P. Raffe wyjechał wczoraj ze strony *Temps*; *La Presse*, *Constitutionnel* i *Portfeuille*, będą również miały swych korrespondentów w Berlinie, którzy donosić im będą o działaniach zgromadzenia.

— W jednym z dzienników czytamy: Nadzwyczajny bieg gońców między gabinetem Tuileryjskim a poselstwem francuzkiém w Madrycie, odbywa się ciągle w skutku zmiany hiszpańskiego ministerstwa. Zdaje się, że ważne wypadki gotują się na półwyspie. Wiadomo, że gabinet Lizboński zażądał jednocześnie interwencyi w Londynie i Madrycie. Ministerstwo hiszpańskie P. Sotomayor miało odmówić temu żądaniu, ale gabinet P. Pacheco zdaje się być przychylnym życzeniu D. Maryi i interweniować chce wspólnie z Anglią, za któréj radą, jak się zdaje, poszedł.“

— Xiąże Joinville przybył d. 2 b. m. do Marsylii, gdzie kilka dni chciał zabawić. *Union Monarchique* mówi: Ministerstwo oświadczyło wczoraj, że nie otrzymało żadnéj urzędowéj wiadomości, którаby potwierdzała rozgłoszoną w Paryżu wieść, jakoby ministerstwo greckie zmienione zostało. Przypuścić jednak należy, że ta wiadomość zdawała się Ministrom prawdopodobną, mamy bowiem powod sądzenia, że do Tulonu wysłane zostały rozkazy, aby natychmiast oddział floty morza Śródziemnego udał się do brzegów Grecyi. Zapewniają nawet, że Xiąże Joinville wkrótce z resztą floty wyjdzie pod żagle, aby krążyć w tamtych okolicach.

— List z Nizzy donosi, że w dwóch dniach, które Don Henryk tam przepędził, towarzyszył mu Hr. Castella z obiedwóma swemi siostrami, i że wszyscy razem wyjechali do Rzymu, gdzie Xiąże spodziewa się pozyskać błogosławienstwo Papieża na swe małżenstwo ze starszą siostrą Hr. Castella.

— Въ минувшую Субботу, скончался перъ Франціи графъ Роа, бывшій министромъ во время Реставраціи. Покойный графъ былъ однимъ изъ значительнѣйшихъ помѣстныхъ владѣльцевъ, и получалъ 2,000,000 фр. годоваго дохода.

8 *Апрѣля.*

Въ палатѣ перовъ, предложенъ былъ вчера вопросъ о политическихъ выходцахъ, по случаю поданной испанскими генералами Бансомъ и Собревіясомъ жалобы на распоряженіе, по которому они посажены въ французскую крѣпость. Виконтъ Дюбдшажъ, и въ особенности графъ Монталамберъ, сильно возставали на дурное обращеніе съ политическими выходцами. Лаплань-Барри и военный министръ защищали дѣйствіе правительства. За симъ палата занималась разсмотрѣніемъ дѣлъ бывшихъ на очереди, и въ заключеніе, утвердила проектъ объ увеличеніи, по мѣстной необходимости, арміи въ 300,000 чел.; проектъ сей принятъ 110 голосами противъ 4.

— На корабельныхъ верфяхъ въ Брестѣ господствуетъ большая дѣятельность. 14 с. м. будетъ спущенъ на воду 60-пушечный фрегатъ *Nemesis*, а 15 ч., 100-пушечный корабль *Tajo*.

— Между здѣшними легитимистами носится слухъ, что герцогъ Бордосскій, весною, отправится въ Сирію и посѣтитъ Іерусалимъ, Назаретъ и прочія святыя мѣста. Путешествіе сіе предпринимаетъ онъ по обѣту, данному до своего бракосочетанія. Нѣсколько молодыхъ людей изъ знатнѣйшихъ фамилій просили позволенія сопровождать герцога.

— Опять носится слухъ, что маршалъ Бюжо будетъ отозванъ изъ Алжиріи.

— Hr. Roy, Par Francyi, Minister skarbu za restauracyi, umarł zeszłéj Soboty. Hrabia był jednym z największych właścicieli gruntowych i posiadał 2,000,000 fr. dochodu.

Dnia 8 kwietnia.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Parów, wniesiono kwestyą o traktowaniu wychodzców politycznych, z powodu zaniesionéj skargi przez Jenerałów hiszpańskich Banso i Sobrevias, którzy w twierdzy francuzkiéj zamknięci byli. Wice Hrabia Dubouchage, a szczególniéj Hr. Montalembert, powstawali na złe obchodzenie się z wychodzcami politycznymi. P. Laplagne Barris i Minister wojny bronili postępowanie rządu. Nastąpiły rozprawy z porządku dziennego i Izba, 110 głosami przeciwko 4-m, przyjęła powiększenie wojska o 300,000 ludzi, ze względu na potrzeby wewnętrzne kraju.

— W warsztatach okrętowych w Brest panuje wielka czynność; 14 b. m. fregata *Nemesis* o 60 działach ma być spuszczona na morze, a 15-go, okręt studziałowy *Tajo*.

— Szerzy się pogłoska między tutejszymi legitymistami, że Xiążę Bordeaux wyjedzie na wiosnę do Syryi, i zwiedzi Jerozolimę, Nazaret i inne święte miejsca. Podróż ta ma być skutkiem ślubu uczynionego przed swojém ożenieniem. Kilku młodych ludzi z najznakomitszych rodzin prosiło Xięcia, by im pozwolił towarzyszyć sobie.

— Znowu mówią, że Marszałek Bugeaud ma być odwołany z Algieru.

Англія

Лондонъ, 2 Апрѣля.

Еслибы народъ англійскій заботился когда-нибудь о своихъ внѣшнихъ дѣлахъ, то теперь онъ могъ бы имѣть нѣкоторыя причины къ безпокойству на счетъ положенія Европы и своего собственнаго. Но до тѣхъ поръ, пока не случилось еще на самомъ дѣлѣ никакого рѣшительнаго событія, напрасна всякая надежда, чтобы общественный голосъ въ Англіи могъ быть пробужденъ однимъ указаніемъ на предстоящія опасности. Англичанина, привыкшаго къ перемѣнному климату, не легко испугать появленіемъ мрачной тучи, и хотя зонтикъ сопутствуетъ ему постоянно, однакожъ сынъ Британіи развертываетъ его не прежде, какъ почувствовавъ на себѣ крупныя капли дождя. Съ подобнымъ же чувствомъ смотритъ здѣсь публика на интриги Франціи, какъ равно и на опасное положеніе нѣкоторыхъ независимыхъ владѣній южной Европы. Она видитъ, что пора для расправленія зонтика еще не настала, и думаетъ, что искать подъ нимъ защиты отъ бури успѣетъ она и тогда, когда буря эта разразится уже надъ ея головою. Впрочемъ, это не значитъ, чтобъ таково было мнѣніе и англійскихъ государственныхъ людей: нѣтъ, они думаютъ совершенно иначе; но государственные люди должны соображаться съ мнѣніями націи, которою они управляютъ, а мнѣнія англійскаго народа значительно отстали въ настоящее время отъ мнѣній государственныхъ людей Англіи. Не смотря на все это, нынѣшнее англійское правительство, повидимому, готово, во многихъ отношеніяхъ, слѣдовать собственному пути и дѣйствовать рѣшительно. Какія бы причины ни были у другихъ державъ къ поддержанію въ Греціи министерства Колеттиса, Англія убѣждена неоспоримыми доказательствами, что оно слишкомъ произвольно располагало государственною казною и нарушило государственное уложеніе. По этому, три англійскіе линѣйные корабля, сопровождаемые пароходомъ и двумя военными шлюпами, посланы къ Аѳинамъ, съ порученіемъ — требовать уплаты процентовъ по части греческаго займа, приходящейся на долю Англіи, и въ случаѣ нужды, вынудить эту уплату силою. Надобно подождать, чѣмъ ограничитъ британское правительство свое требованіе, какой отвѣтъ дастъ ему Греція, и какую ролю примутъ на себя при этомъ случаѣ другія державы. Не должно также полагать, чтобъ Англія осталась спокойною зрительницею при какомънибудь вмѣшательствѣ Австріи въ дѣла Южной Италіи, или при посредничествѣ Франціи въ дѣлахъ испанскихъ. Первое правило англійской политики въ Европѣ состоитъ въ поддержаніи независимой національности мелкихъ владѣній, особенно при Средиземномъ морѣ, и въ этомъ англійская политика совершен-

Anglia.

Londyn, 2 kwietnia.

Jeśliby lud angielski zwykł był troszczyć się kiedy o swoje interessa zewnętrzne, tedy w obecnéj chwili mógłby mieć niejaki powód do niespokojności względem położenia Europy, jako też swego własnego. Ale dopóki nie zajdzie rzeczywiście żaden stanowczy wypadek, daremną jest wszelka nadzieja, aby się powszechny głos i uwaga Anglii dały obudzić przez same oznaki lub przepowiednie zbliżającego się niebezpieczeństwa. Anglik, nawykły do niestałego klimatu swojéj ojczyzny, nie łatwo się daje ustraszyć kupieniem się czarnych obłoków, i chociaż baldachim nieodstępnym jest jego towarzyszem, atoli syn Brytanii nie prędzéj go rozwija, aż już poczuje na sobie gęste i bujne dżdżu krople. Z takim właśnie uczuciem pogląda tutejsza publiczność na intrygi Francyi, jako też na niepokojące położenie niektórych udzielnych krajów południowéj Europy. Widzi ona, że nie nadeszła jeszcze pora rozwinięcia baldachimu, i mniema, że dosyć będzie czasu szukać pod nim zasłony od burzy i wtenczas, gdy już ta burza objawi się w błyskawicach i grzmotach. Zresztą, nie należy ztąd wnosić, aby podobnież myślili i angielscy mężowie stanu: bynajmniéj— ci sądzą zupełnie inaczéj; ale mężowie stanu muszą stosować się mniéj więcéj do opinii narodu, którym kierują, jakkolwiek opinia angielskiego ludu w obecnéj chwili, nie dorównywa znacznie opinii angielskich mężów stanu. Mimo to jednak, teraźniejszy rząd angielski, gotów jest, jak się zdaje, z wielu względów iść za własném natchnieniem i działać stanowczo. Jakiekolwiek mają przyczyny inne państwa utrzymywania w Grecyi ministerstwa P. Kolettisa Anglia jest przekonaną, w skutek nieprzepartych dowodów, że toż ministerstwo zbyt dowolnie szafowało skarbem narodowym, tudzież zgwałciło zasadniczą ustawę państwa. Przetoż trzy okręty liniowe angielskie, oraz jeden parostatek i dwie wojenne szalupy, wysłane zostały do Aten z poleceniem— żądania wypłaty procentów od greckiéj pożyczki, przypadającéj na rzecz Anglii, a w razie potrzeby, wymożenia téj opłaty siłą oręża. Przyszłość okaże, w jakich granicach rząd angielski zamknie to swoje żądanie, jaką odpowiedź udzieli mu Grecya, i jaką rolę w tym względzie przyjmą na siebie inne opiekuńcze mocarstwa. Również nie można przypuszczać aby Anglia chciała być obojętnym widzem, w razie jakiegobądź wdania się Austryi w sprawy Włoch południowych lub interwencyi francuzkiéj w interessa hiszpańskie. Pierwszém prawidłem polityki angielskiéj w Europie, jest zachowanie niezawisłéj narodowości drobnych krajów, szczególniéj w sąsiedztwie morza Śródziemnego, i w tym razie polityka angielska zupełnie się różni od polityki francuzkiéj, która stara się usilnie o utrzymanie tam własnego wpływu i powagi. Lord Palmerston tak dalece rozciąga rzeczone prawidło, iż jakkolwiek otwarcie uważa Hr. Montemolin za reprezentanta narodowego stronnictwa

но отлична отъ политики Франціи, старающейся постоянно поддерживать тамъ свои собственныя вліяніе и авторитетъ. Лордъ Пальмерстонъ простираетъ помянутое правило такъ далеко, что, явно почитаетъ графа Монтемолина представителемъ національной партіи въ Испаніи, — однако на извѣстномъ засѣданіи нижняго парламента, рѣшительно объявилъ, что онъ противится всякой междоусобной войнѣ въ этой странѣ. Ясно, что на случай, еслибъ начался споръ между Монтемолиномъ и Монпансье, выборъ лорда Пальмерстона уже сдѣланъ, и когда осуществятся планы Королевы Христины, то вопросъ о наслѣдованіи испанскаго престола перейдетъ въ этотъ новый и страшный споръ, вѣроятно, въ непродолжительномъ времени.

— Послѣднія извѣстія изъ Ирландіи нѣсколько благопріятнѣе прежнихъ. Во многихъ мѣстахъ, земледѣльческія работы идутъ успѣшнѣе чѣмъ прежде, и фермеры старательно заботятся доставать хлѣбъ для посѣвовъ. Продовольственные припасы привозятъ со всѣхъ сторонъ, почему цѣны на хлѣбъ значительно понижаются, и во многихъ мѣстахъ уменьшились пятою частію.

3 Апрѣля.

Депутаты отъ ирландскихъ членовъ нижней палаты, представили третьяго дня первому министру прошеніе, за подписаніемъ знатнѣйшихъ ирландскихъ помѣщиковъ, касательно переселеній изъ этой страны. Въ прошеніи семъ испрашиваютъ они содѣйствія правительства для переселенцевъ, отправляющихся въ Канаду, и попеченія о религіозныхъ ихъ нуждахъ, присовокупляя, что поземельные владѣльцы охотно примутъ на себя всѣ издержки. Лордъ Джонъ Россель обѣщалъ разсмотрѣть это прошеніе.

— Въ прошедшемъ номерѣ газеты *Sun* сообщаютъ, что изъ Портсмута съ нарочнымъ получено извѣстіе что тамъ и въ Вуличѣ, вчера, поутру, получено повелѣніе немедленно отправить въ Лиссабонъ одинъ баталіонъ морскихъ солдатъ, и войско сіе отплыло уже, въ полдень, на паровомъ фрегатѣ *Sidon*. Думаютъ, что такія же повелѣнія посланы въ Плимутъ и Чатамъ, и объясняютъ, что это произошло въ слѣдствіе желанія Португальской Королевы — положить конецъ междоусобной войнѣ. Однако, кажется, что этотъ баталіонъ назначенъ для пополненія экипажей на англійскихъ военныхъ корабляхъ подъ Лиссабономъ.

Испанія.

Мадритъ, 30 Марта.

Вчера Королева явилась въ концертѣ, данномъ въ Лиско, въ сопровожденіи новыхъ министровъ.

— Новые министры просили вчера у Короля аудіенціи, въ которой онъ имъ отказалъ, однако велѣлъ объявить, что посѣщеніе ихъ считаетъ совершеннымъ.

— Въ одной изъ нѣмецкихъ газетъ пишутъ: Ночью, когда Королева намѣрена была утвердить декреты о назначеніи новаго министерства, Король, заблаговременно извѣщенный о проискахъ прогрессистовъ, строжайше приказалъ, чтобы никого не впускали въ кабинетъ Королевы. Королева Изабелла не хотѣла потерпѣть сего, объявляя, что она Королева; но супругъ ея далъ ей уразумѣть со всею учтивостію и кротостію, что если она господствуетъ въ странѣ, то онъ есть глава дома. Послѣ сего тотчасъ пригласилъ къ себѣ министровъ, совѣтуя имъ, чтобы они дѣйствовали съ надлежащею энергіею и рѣшительностію, обѣщая, что онъ самъ своимъ лицемъ ручается за сохраненіе порядка и подавленіе могущихъ вспыхнуть покушеній.

— По именному повелѣнію Королевы, Мадритскій губернаторъ и временный генералъ-капитанъ, генералъ Фульгозіо, деверь Королевы Христины, удаленъ отъ занимаемой имъ должности, которая ввѣрена генералу Кордовѣ, другу Саламанки. Многіе другіе генералы также лишены будутъ своихъ мѣстъ; но оба генерала Кончи надѣются получить самыя важныя вакантныя мѣста.

— Ослѣпленіе Ультра-Модерадосовъ, довело ихъ до такого поступка, который новому министерству открылъ поле къ первой и блистательной побѣдѣ. Когда новые министры прибыли вчера на засѣданіе конгресса, на коемъ Г. Пачеко предложилъ палатѣ политическую свою программу, депутатъ Моронъ, представилъ проектъ, подписанный ультра-модерадосами, требующій, чтобы немедленно представлены были конгрессу всѣ счеты и бумаги, относящіеся къ пре-

w Hiszpanii, na niedawnem atoli posiedzeniu Izby Niższej nie wahał się oświadczyć stanowczo, iż jest przeciwny wszelkiej wojnie domowej w tym kraju. Ztąd się wyświeca, że w razie walki między Hr. Montemolin a Xięciem Montpensier, wybór Lorda Palmerstona nie byłby wątpliwy, i jeżeliby miały przyjść kiedy do skutku zamiary Królowéj Krystyny, naówczas kwestya o następstwo tronu hiszpańskiego, musiałaby się zamienić niebawem w ową nową i straszliwą walkę.“

— Ostatnie wiadomości z Irlandyi są więcéj zaspokajające, gdyż w wielu okolicach prace około roli wykonywane są gorliwiéj niż dawniéj i dzierżawcy dokładają usilności w celu nabycia ziarna, potrzebnego do siewu. Prócz tego, żywność przybywa ze wsystkich stron i ceny zboża znacznie spadają; w wielu nawet miejscach już się o piątą część zniżyły.

Dnia 3 kwietnia.

Deputacya członków Irlandzkich Izby Niższéj, złożyła zawczoraj pierwszemu Ministrowi memoryał o wychodztwie z Irlandyi, podpisany przez najznakomitszych obywateli tego narodu. W memoryale pomienionym podający upraszają rząd, aby wszelkiemi siłami pomagał wychodźcom przesiedlać się do Kanady, i miał staranie o ich potrzebach religijnych; dodają przytém, że właściciele gruntowi chętnie wszelkie koszta z dochodów swoich pokryją. Lord John Russell przerzekł wziąć rzecz tę pod rozwagę.

— Dziennik *Sun* z dnia wczorajszego donosi, że umyślnym posłańcem otrzymał z Portsmouth wiadomość, iż tam i do Woolwich nadeszły wczoraj rano rozkazy do bezzwłocznego wysłania jednego batalionu żołnierzy morskich do Lizbony, i że to wojsko w południe na parowéj fregacie *Sidon* odpłynęło. Sądzą, że podobne rozkazy przesłane także zostały do Plymouth i Chatham, i wnoszą, że to nastąpiło w skutku życzenia Królowéj portugalskiéj, aby położyć koniec tamecznéj wojnie domowéj. Zdaje się jednak, że ten batalion przeznaczony jest do uzupełnienia osad angielskich wojennych okrętów pod Lizboną.

Hiszpania.

Madryt, 30 marca.

Wczoraj wieczorem ukazała się Królowa w towarzystwie nowych Ministrów na koncercie danym w Licco.

— Gdy nowi Ministrowie upraszali wczoraj Króla o posłuchanie, odmówił im takowego, kazał jednakże oświadczyć, że odwiedziny ich uważa za odbyte.

— Korrespondent jednéj z gazet niemieckich pisze: W nocy, kiedy Królowa miała podpisać dekreta, dla mianowania nowego Ministerstwa, Król uwiadomiony wcześnie o zabiegach progresistowskich, wydał surowy rozkaz, aby nikt do gabinetu Królowéj nie był wpuszczonym. Królowa Izabella nie chciała tego ścierpieć, oświadczając, że jest Królową; ale małżonek dał jéj do poznania, z całą delikatnością i łagodnością, że jeżeli ona panuje w kraju, on przecież jest głową domu. Poczém zwołał natychmiast Ministrów, wzywając ich, aby z całą sprężystością i determinacyą postępowali, i przyrzekając, iż sam stawi własną osobę jako rękojmię utrzymania porządku i zniweczenia mogących wybuchnąć zamachów.

— Z wyraźnego rozkazu Królowéj, Gubernator i tymczasowy Jeneralny Kapitan Madrytu, Jenerał Fulgosio, szwagier Królowéj Krystyny, został z urzędu swego złożony, i przez Jenerała Cordova, zaufanego przyjaciela Salamanki, zastąpiony. Wielu innych Jenerałów mają utracić także swe urzędy, a natomiast obaj Jenerałowie Concha domagają się najważniejszych opróżnionych posad.

— Zaślepienie Ultra-Moderadów doprowadziło ich do kroku, który nowemu ministerstwu otworzył pole do piérwszego a świetnego tryumfu. Gdy bowiem nowi Ministrowie przybyli wczoraj na posiedzenie Kongressu, na którym P. Pacheco przełożył Izbie polityczny swój programm, Deputowany Moron podał wniosek, podpisany przez kilkunastu ultra-Moderadów, żądający, aby niezwłocznie złożone zostały Kongressowi wszystkie rachunki i papiery, ściągające się do pretensyi, jakie rząd ma do

тензіи, которую правительство имѣетъ къ новому министру финансовъ, Г. Соломонкѣ, какъ бывшему главному откупщику соляной монополіи, а также и по другимъ дѣламъ. Г. Саламанка тотчасъ объявилъ, что съ той самой минуты, какъ вступилъ въ должность министра финансовъ, онъ пересталъ быть купцомъ, и что сумму въ 3 милліона, данную ему правительствомъ, государственными ассигнаціями, въ видѣ залога, до времени удовлетворенія справедливыхъ его претензій, за нѣсколько часовъ предъ симъ онъ возвратилъ государственному казначейству. Въ заключеніе присовокупилъ, что монополія соли подвергла его только потерямъ. и что коммисія, назначенная имъ на канунѣ, и состоящая изъ Гг. Мона, Мендизабаля и Морона (сочинителя вышеупомянутаго проекта), скоро кончитъ расчеты по сему дѣлу. Сей отвѣтъ министра финансовъ, партіею прогрессистовъ и многочисленнымъ собраніемъ публики принятъ былъ съ громкими рукоплесканіями; причемъ президентъ министерскаго совѣта объявилъ, что въ проектѣ Г. Морона онъ замѣчаетъ только тайное намѣреніе охужденія новаго министерства, и потому пригласилъ конгрессъ, чтобы онъ имѣлъ это въ виду при предстоящемъ балотированіи. За симъ конгресъ, большинствомъ 133 голосовъ противъ 59 рѣшилъ, что проектъ Г. Морона непринимается въ соображеніе. Въ числѣ 133 голосовъ противъ проекта было 43 прогрессиста и 90 Модерадосовъ. Всѣ члены бывшаго кабинета, а также Гг. Монъ, Пидаль, Мартинезъ-де-ла-Роза, Донезо-Кортезъ балотировали въ пользу проекта, и слѣдовательно противъ новыхъ министровъ, которые такимъ образомъ получили первое доказательство довѣренности большинства палаты, какъ парламентское освящение своего существованія. Засѣданія конгресса отсрочены до слѣдующей недѣли.

— Изъ Виго сообщаютъ отъ 20 с. м., что Опортскіе мятежники бомбардировали 18 числа португальскую крѣпость Віяну. Португальская эскадра отплыла оттуда къ Виго, куда также прибыли три англійскихъ корабля.—Въ Виго народъ насильно воспротивился вывозу огромнаго количества хлѣба въ Англію. По сему поводу тамошній англійскій посланникъ отправилъ туда нѣсколько военныхъ судовъ изъ Тага.

31 Марта.

Братъ Г. Олозаги подалъ Королевѣ прошеніе, о разрѣшеніи брату его возвратиться въ отечество. Королева, собственноручно подписавъ на семъ прошеніи: „должно позволить" отправила оное къ предсѣдателю министровъ, который немедленно сообщилъ это своимъ товарищамъ, и они охотно исполнили волю Королевы. Оставалось только объяснить дѣло Королевѣ; министры отправились къ Ея Величеству, но получили въ отвѣтъ: „Написавъ на просьбѣ, чтобы Г. Олозагѣ дозволено было возвратиться въ Испанію, я хотѣла подать примѣръ прощенія и забвенія прошедшаго, въ минуту начатія новаго поприща."

— Г. Бегамонде назначенъ министромъ юстиціи; слѣдственно весь кабинетъ уже составленъ.

2 Апрѣля.

Королева принимала въ аудіенціи герцога Глюксберга, который поднесъ ея Величеству грамоту своего двора, коею назначается онъ къ исправленію должнос и французскаго полномочнаго министра, въ отсутствіе графа Брессона.

— Правительство получило увѣдомленіе, что прелатъ Брунелли чрезъ нѣсколько недѣль пріѣдетъ сюда въ качествѣ Папскаго повѣреннаго въ дѣлахъ; но кажется, что настоящая перемѣна министровъ пріостановитъ его прибытіе.

— Графъ Кастелла, съ сестрою своею, обрученною съ инфантомъ Дономъ Генрихомъ, выѣхали тайно чрезъ Барселону во Францію.

— Правительство распорядилось о покупкѣ для арміи лошадей на 50,000 піастровъ; по удостовѣренію офицеровъ, во всей арміи нѣтъ и 3,000 лошадей годныхъ къ фронтовой службѣ.

nowego Ministra skarbu, P. Salamanca, jako byłego Jeneralnego dzierżawcy monopolu soli, oraz z tytułu innych kontraktów. P. Salamanca oświadczył natychmiast, że od czasu jak został Ministrem skarbu, przestał był kupcem, i że summę 3 milionów w papierach skarbowych, które mu rząd doręczył, jako rękojmię aż do czasu wypłaty słusznych jego pretensyi, zwrócił przed kilku godzinami do kassy publicznej. Dodał w końcu, że monopol soli przyniósł mu jako dzierżawcy tylko stratę, i że kommissya, którą właśnie wyznaczył z PP. Mon, Mendizabal i Moron, (autora owego wniosku), ukończy śpiesznie zachodzące obrachunki." Odpowiedź tę Ministra skarbu, stronnictwo Progressistów i licznie zgromadzona publiczność z głośnemi oklaskami przyjęła, Prezes zaś Ministrów oświadczył, że we wniosku P. Moron widzi tylko ukryty zamiar wyrzeczenia wyroku nagany dla nowego ministerstwa, i przeto wezwał Kongress, aby miał to na względzie przy mającém nastąpić głosowaniu. Jakoż Kongress większością głosów 133 przeciw 59 rozstrzygnął, że wniosek P. Moron niema być wziętym pod rozwagę. Pomiędzy 133 głosami przeciw projektowi, było 43 progressistów i 90 Moderadów. Wszyscy członkowie byłego gabinetu, oraz PP. Mon, Pidal, Martinez de la Rosa, Donoso Cortes, głosowali za wnioskiem, a więc przeciwko nowym Ministrom. Nowy gabinet otrzymał tym sposobem pierwszy dowód zaufania większości Izby, parlamentarne uświęcenie swego istnienie. Posiedzenie Kongressu odroczone zostały do następnego tygodnia.

— Z Vigo donoszą pod d. 20 b. m., że powstańcy z Oporto bombardowali od d. 18 twierdzę portugalską Viana. Eskadra portugalska cofnęła się ztamtąd do Vigo, dokąd zawinęły także trzy okręty angielskie. W Vigo lud oparł się gwałtem wywozowi ogromnéj ilości zboża do Anglii. Z tego powodu tameczny Poseł angielski przywołał na pomoc kilka okrętów wojennych z Tagu.

Dnia 31 marca.

Brat P. Olozagi podał memoryał Królowéj, w którym uprasza o udzielenie pozwolenia mu powrótu do kraju. Monarchini natychmiast napisała na tym memoryale własnoręcznie: „na tę prośbę należy przyzwolić" i odesłała go Prezesowi gabinetu, który tę rzecz natychmiast kolegom swoim przełożył, a ci przychylili się chętnie do żądania Królowéj. Jednakże wypadało pomówić jeszcze o niektórych szczegółach; w tym celu Ministrowie udali się do Królowéj, która przy téj okoliczności rzekła: „Napisałam na prośbie, że P. Olozaga ma być udzielone pozwolenie do powrotu do Hiszpanii, ponieważ chciałam dać z siebie przykład przebaczenia i zapomnienia uraz w chwili, kiedy w nowy wstępujemy okres."

— P. Behamonde mianowany został Ministrem sprawiedliwości, a zatém gabinet jest już uzupełniony.

Dnia 2 kwietnia.

Królowa udzieliła posłuchanie Xięciu Glücksberg i odebrała z rąk jego pismo, uwierzytelniające go w charakterze pełnomocnego Ministra Francyi, podczas nieobecności Hr. Bresson.

— Rząd otrzymał wiadomość, że Prałat Brunelli za kilka tygodni przybędzie tu jako Nuncyusz Papiezki, ale zdaje się, że teraźniejsza zmiana Ministrów wstrzyma jego przybycie.

— Hr. Castella wyjechał tajemnie przez Barcelonę do Francyi z siostrą swoją, zaręczoną Infantowi Don Henrykowi.

— Rząd postanowił kupić za 50,000 piastrów koni dla wojska, oficerowie bowiem zapewniają, że w całéj armii niema i 3,000 zdatnych koni.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 15-го Апрѣля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*